

TURISTIČNA
ZVEZA
SLOVENIJE

Zaključno vsebinsko poročilo o programu dela TZS v letu 2017 za področja:

Okolje, prostor in turizem
Razvoj turističnih produktov
Informiranje
Promocija
Mladi, znanje in turizem

Karmen Burger
Glavna sekretarka TZS

Ljubljana, januar 2018

Pomembne iztočnice za delovanje TZS :

TZS je v letu 2017 nadaljevala svoje delo kot nacionalna, nevladna, samostojna, krovna organizacija prostovoljnih turističnih društev. Svoje delo je izvajala na podlagi plana dela TZS za leto 2017, ki ga je potrdil Upravni odbor TZS 14.12.2016.

V letu 2017 je bilo v PORTAL-bazo članstva vpisanih 370 društev/zvez, ostalih cca. 240 društev pa deluje pretežno na lokalnem nivoju.

TZS ima status prostovoljske organizacije, status nacionalne organizacije v javnem interesu na področju turizma ter status mladinske organizacije, ki deluje v javnem interesu v mladinskem sektorju.

TZS ima sklenje dogovor o sodelovanju na področju trajnostnega razvoja in priskupnih prizadevanjih varovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti s Planinsko, Ribiško, Lovsko, Čebelarsko in Kinološko zvezo ter Zvezo tabornikov Slovenije.

I. VSEBINSKO POROČILO PO PODROČJIH

1. OKOLJE, PROSTOR IN TURIZEM

❖ Projekt Pomladansko čiščenje in vzdrževanje čistega okolja

Vseslovensko urejanje okolja v okviru turističnih društev je potekalo od 20. marca - svetovni dan vode do 22. aprila - svetovni dan Zemlje. Za društva smo pripravili enotna obvestila/ vabila na čistilne akcije v obliki plakatov opremljenih z logotipom akcije.

Kot **partner projekta** smo sodelovali z **Moja reka.si**, ki so za podporo organizatorjem čistilnih akcij pripravili spletni portal www.mojareka.si za prijavo in za reportaže z lokalnih čistilnih akcij. Društva so najave in reportaže čistilnih akcij objavljala tudi na FB ter v lokalnih medijih. Prvim trem najbolj uspešnim čistilnim akcijam smo skupaj z Moja reka.si ob Srečanju društev obvodnih kajev podelili priznanja, vendar med nagrajenimi ni bilo turističnih društev.

Ta akcija je uvod v project Moja dežela –lepa in gostoljubna na regijskem/občinskem nivoju.

❖ Projekt Moja dežela – lepa in gostoljubna (MDLG)

Projekt »Moja dežela – lepa in gostoljubna« spodbuja sodelovanje in povezovanje prebivalstva pri varovanju, ohranjanju in urejanju naravnih vrednot ter dediščine vseh vrst in implementacijo tega v zaokroženo slovensko turistično zgodbo. Projekt je pomembna sestavina celovitega upravljanja s turistično destinacijo, kakor tudi integralnega turističnega proizvoda, z imenom Slovenija. Gre za vseslovensko tekmovanje, katerega nosilec je Turistična zveza Slovenije (TZS), koordinatorji pa njene regijske zveze. Projekt je tudi podlaga, vstopna točka za sodelovanje v mednarodnem projektu Entente Florale.

Projekt MDLG poteka na krajevnem, regijskem in državnem nivoju. Celoten projekt vodi TZS s pomočjo državne strokovne komisije. Državna komisija TZS (10 članska) je v tem letu ocenjevala 12 kategorij: večja, srednja in manjša mesta ter njihova jedra, turistične, izletnike in zdraviliške kraje, kampe, mladinske hotele in Petrolove bencinske servise. Letos je ponovno skupaj s Slovensko vojsko v maju mesecu ocenjevala tudi 14 Slovenskih vojašnic. Formirane so bile tri vrste državnih komisij in sicer – strokovna komisija za ocejevanje jeder (sestavljena iz strokovnjakov s področja arhitekture in kulturne dediščine), strokovna komisija za ocenjevanje tematskih poti (strokovnjaki s področja kulturne dediščine, gozdarji) ter komisija za ocenjevanje ostalih kategorij (strokovni turistični delavci).

Vzporedno je potekal tudi izbor Naj tematske poti v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije. Prvo uvrščeni posameznih kategorij leta 2016 niso smeli sodelovati.

Razpis MDLG 2017 smo 6. junija objavili na spletni strani TZS ter ga posredovali vsem občinam ter petnajstim za ta namen izbranim regijskim koordinatorjem. V sodelovanju s Popotniškim združenjem Slovenije smo razpis posredovali mladinskim prenočiščem, v sodelovanju z Združenjem kampov pri GZS vsem kampom. Mladinski hoteli in kampi so se v okviru razpisa prijavili direktno na TZS.

Vse regijske koordinatorje, s katerimi smo predhodno opravili razgovore, smo seznanili z vsebino projekta ter terminskim planom regijskega in državnega tekmovanja.

Potek regijskih tekmovanj smo spremljali, občine pa spodbujali k sodelovanju ter do 16. junija sprejemali njihove vloge za državno tekmovanje v kategorijah vaška, mestna in trška jedra.

Občine so imele tudi letos možnost, da so se v kategoriji srednja in manjša mesta ter izletniški kraji in tematske poti lahko prijavile na tekmovanje direktno na TZS, kjer je komisija na podlagi strokovnih meril potrdila kandidate, ki so se uvrstili naprej na spletno glasovanje. Mnenje komisije in število glasov s spletnega glasovanja, ki je potekalo od 20. junija do 7. julija je bilo merilo za uvrstitev kandidatov na državno tekmovanje. **Na I. krog spletnega glasovanja se je uvrstilo 5 srednjih mest in 4 manjša mesta, 14 izletniških krajev ter 22 tematskih poti, ki so skupaj prejeli 13.144 glasov**, in so se uvrstili tudi na državni nivo ocenjevanja.

Julija smo pripravili ter z državno očejevalno komisijo uskladili terminski plan ocenjevanja po dnevih. Ocenjevanje je potekalo avgusta in septembra, za ta namen smo najeli osebni avto.

V času ocenjevanja kategorij smo organizirali več manjših delovnih posvetov s člani ocenjevalne komisije. Nadzirali smo potek samega ocenjevanja, sproti dopolnjevali terminske plane ter usklajevali in najavljali prihode ocenjevalne komisije k predstavniku kategorije. Pozitivna in negativna opažanja ocenjevalne komisije skupaj s slikovnim dokaznim gradivom smo objavljali na FB strani TZS. Pripravljali in usklajevali smo termine z lokalnimi mediji. Poročila komisij in fotografije s terena prejemnikov priznanj smo objavili na naši spletni strani.

Za širjenje medijske prepoznavnosti in možnosti vključevanja širše javnosti v projekt smo od 14. septembra do 4. oktobra izvedli **II. krog spletnega glasovanja** za NAJ lepše–NAJ gostoljubnejše večje mesto, zdraviliški in turistični kraj. **Glasovalo je več kot 14.000 ljudi.**

V drugi polovici septembra smo zbrali vse ocene, izračunali rezultate, jih skupaj z ocenjevalci ponovno pregledali in uskladili, jih potrdili ter 19. septembra pričeli z obveščanjem sodelujočih o rezultatih uvrstitve.

V letošnji akciji MDLG je le državna komisija **ocenila 86 mest in krajev, deset kampov in šest mladinskih prenočišč, 26 tematskih poti in Petrolovi bencinski servisi.**

Septembra so se začele priprave na organizacijo zaključne prireditve MGLG 2017 ter postavitve CPG za nagrajence MDLG 2017. **Zaključna prireditev MDLG**, letos že 26. zapored je bila **17.10.2017 v Nordijskem centru Planica** in je bila sestavni del Dnevov slovenskega turizma. Strokovna služba TZS je pripravila scenosled podelitve priznanj MDLG, zbrala gradivo za predstavitev nagrajencev ter vse skupaj posredovala TV Medvode za pripravo scenarija in predstavitev filmov nagrajencev. Za snemanje celotne prireditve je bil zadolžen ATM TV – lokalna TV Kranjska Gora.

Voditelja prireditve sta bila Marjana Grčman in Tibor Baie. Prireditev, kateri je sledilo druženje s pogostitvijo se je zaradi prostorske omejitve dvorane **udeležilo cca. 200 gostov.**

Promocija projekta MDLG: novinarska konferenca, predstavitev celotnega projekta na spletni strani in FB TZS, v reviji Lipov list, v lokalnih časopisih ter radijskih in televizijskih medijih, na sejmu Alpe-Adria, na spletnih straneh občin, ki so prejela priznanja, na občinskih in regijskih prireditvah.

Neposreden prenos prireditve je bil na programu ATM TV v kabelskih sistemih: Telemach gorenjska (analogno C05 in digitalno C 271), T2 C 181 in SIOL TV C 860 v celotni Sloveniji, Telesat Jesenice C 99, Goriški kabelski sistem C 36, Ving Nova Gorica C 17, Svislet TV Bohinj z okolico in na spletu. Oktobra in novembra se je prireditev predvajala še na ostalih lokalnih TV postajah. Prireditev je širši javnosti na ogled tudi na <https://www.youtube.com/watch?v=7cWlcXZtR28>. Od septembra do decembra so potekale tudi občinske in regijske podelitve priznanj MDLG, ki so se jih udeležili člani organov TZS.

❖ Republiški turistični drobnogled (RTD)

V okviru TZS deluje turistični drobnogled, ki ima opozorilni, preventivni in svetovalni značaj pri odpravljanju pomanjkljivosti turistične ponudbe. Sestavlja ga tričlanska strokovna komisija, ki se je v letu 2017 **osemkrat podala na pot po Sloveniji** ter svoja videnja, pozitivna in negativna objavila v reviji Lipov list.

2. RAZVOJ TURISTIČNIH PRODUKTOV

2.1. Aktivnosti za pospeševanje domačega turizma

❖ Javni razpis za sofinanciranje prireditev turističnih društev v letu 2017

Turistična zveza Slovenije (TZS) je v skladu z usmeritvami, opredeljenimi v Programu dela TZS v letu 2017, s ciljem spodbujanja razvoja turistične ponudbe in krepitev konkurenčnosti turistične društvene organizacije izvedla javni razpis za sofinanciranje prireditev turističnih društev v letu 2017. Razpisna dokumentacija je bila poslana po e-pošti turističnim društvom in zvezam; 31. marca je bil razpis objavljen v Uradnem listu RS in na naši spletni strani www.turisticna-zveza.si Rok za oddajo prijav je bil 21.4.2017.

UO TZS je 18.9.2015 za čas svojega mandata imenoval tri člansko ocenjevalno komisijo ter strokovno službo TZS, da pripravi razpisno dokumentacijo za sofinanciranje prireditev TD ter izvede postopek razpisa in ocenjevanja. Odpiranje vlog letošnjega javnega razpisa je potekalo 28.4.2017 v prostorih TZS. Komisija je ugotovila, da je v roku na TZS prispelo 192 prijav na razpis, od tega je bilo šest vlog zavrnjenih zaradi neustrezne dokumentacije in tri zaradi nepravočasne oddaje. Eno društvo je poslalo le e-prijavo, ne pa pisne dokumentacije.

Na zavrnitev vlog smo prejeli dva ugovora – ocenjevalna komisija ju je z utemeljitvijo zavrnila (prijavili so več kot 3 dnevno prireditev).

Članom ocenjevalne komisije je strokovna služba prvi teden v maju poslala v točkovanje skene vlog društev in exc-ocenjevalno tabelo za vpis posameznih točk. Ocenjevalna komisija je ločeno točkovala kriterije vezane na vsebino in promocijo prireditve. Strokovna služba je točkovala kriterije vezane na članstvo, prostovoljstvo, objavo prireditve na spletno stran TZS, sodelovanje na sejmu Natur A-A 2017 (kriterije s katerimi podatki razpolaga TZS) in pripravila končni seznam doseženih točk – skupna ocenjevalna pola, ki jo je ocenjevalna komisija dobila v pregled in potrditev. Slepri o dodelitvi / zavrnitvi sredstev so bili prijaviteljem poslani s priporočeno pošto 26. maja 2017. S sklepom so bili vlagatelji seznanjeni s številom doseženih točk oziroma vrednostjo sofinanciranja. Društva, ki so na razpisu dosegla manj kot 60 točk, so bila obveščena tudi z doseženimi točkami po posameznih kriterijih. Šest društev se je na sklep pritožilo oziroma zahtevalo dodatno obrazložitev. Ocenjevalna komisija je trem društvom ugodila in jim dodelila sredstva. Odgovori na pritožbe/obrazložitve so bili vsem posredovani do 16. junija s priporočeno pošto.

Do sredstev iz naslova razpisa za sofinanciranje prireditev TD v letu 2017 je bilo **upravičenih 162 društev**. Do sredstev ni bil upravičenih 18 društev zaradi manj kot 60 doseženih točk ter tri društva, kjer se je tekom ocenjevanja ugotovilo, da so prijavili prireditev trajajočo več kot 3 dni.

Pogodbe o sofinanciranju prireditev so društva dobila v podpis po e-pošti 7.7.2017.

Dinamika oddajanja zahtevkov TZS na MGRT, ki izhaja iz pogodbe:

- 31.7.2017 dostavila Zahtevke za izplačilo sofinanciranja prireditev TD, za vsa na TZS prispela popolna Poročila o izvedbi prireditve do 24.7.2017;
- 29.9.2017 dostavila Zahtevke za izplačilo sofinanciranja prireditev TD, za vsa na TZS prispela popolna Poročila o izvedbi prireditve do 22.9.2017;
- 27.10.2017 dostavila Zahtevke za izplačilo sofinanciranja prireditev TD, za vsa na TZS prispela popolna Poročila o izvedbi prireditve do 20.10.2017
- 17.11.2017 dostavila Zahtevke za izplačilo sofinanciranja prireditev TD, za vsa na TZS prispela popolna Poročila o izvedbi prireditve do 13.11.2017.

Dinamika prejetih Poročil o poteku prireditve:

- do 24.7.2017 je na TZS prispelo 30 poročil, od tega je bilo 8 društev pozvanih k dopolnitvi poročila. Po pozivu so TD priložila ustrezne fotokopije računov in izpise prostovoljskih –

skladno z vlogo. Eno društvo ni priložilo ustreznih računov (v času prireditve še niso vedeli ali bodo sofinancirani ali ne, zato so prireditev izvedli z minimalnimi promocijskimi stroški) zato se jim znesek sofinanciranja ustrezno zniža.

- do 26.9.2017 je na TZS prispelo 34 poročil, od tega je bilo 6 društev pozvanih k dopolnitvi poročila. Po pozivu so 4 TD priložila ustrezne fotokopije računov, izpise prostovoljskih ur in ostala promocijska dokazila – skladno z vlogo. Dve društvi nista priložili ustreznih računov, zato se jim znesek sofinanciranja ustrezno zniža.
- do 24.10.2017 je na TZS prispelo 25 poročil. Štiri društva so bila pozvana k dopolnitvi poročila. Po pozivu so priložila izpise prostovoljskih ur. Društva je strokovna služba TZS 20.10.2017 elektronsko opozorila na zadnji rok in jih pozvala k pravočasni oddaji poročil. Eno društvo prireditve zaradi slabega vremena ni realiziralo in odstopa od pogodbe. Društva, ki poročila še niso oddala so bila 10.11.2017 ponovno elektronsko in telefonsko opozorjena na zadnji rok in pozvana k pravočasni oddaji poročil.
- do 13.11.2017 je na TZS prispelo 69 poročil, od tega je bilo 21 društev pozvanih k dopolnitvi poročila, večina zaradi ne-beleženja prostovoljskih ur na Portalu TZS oziroma k dopolnitvi poročila z ustreznimi računi. Enemu društvu je odobreno nižje sofinanciranje na podlagi predloženih računov. Tri društva poročila niso poslala, ker jim je prireditev zaradi slabega vremena odpadla, štiri društva pa so skladno s pogodbo zaprosila za sofinanciranje podobne prireditve (zaradi slabega vremena prijavljene prireditve niso mogli izvesti), kar jim je bilo ugodeno.

Iz naslova razpisa za sofinanciranje prireditev TD v letu 2017 je bilo do sredstev v skupnem znesku 136.438,49 € upravičenih 158 turističnih društev.

Na podlagi prejetih poročil in analize zapisanih finančnih podatkov izhaja, da je v povprečju društvo **prejelo 863,53** eur sredstev iz naslova razpisa s pomočjo katerega je izvedlo prireditev, ki je v povprečju **stala 9.346 eur (izdani računi)** in je pri tem **opravilo tudi 455 prostovoljskih ur, ki so skladno z Zakonom o prostovoljstvu ovrednotene na 4.579 eur!**

Iz poročil izhaja, da so društva upoštevala elemente celostne podobe slovenskega turizma, kot je podoba znamke, poudarjajo naše vrednote, odnos do narave, starih običajev, hrane in ohranjajo kulturno in naravno dediščino.

❖ **Sejem NATOUR Alpe-Adria 2017: 1.2.-4.2. 2017**

Priprava, organizacija in izvedba sejemske predstavitve TDO na sejmu **NATOUR Alpe – Adria 2017**, kjer se je predstavilo prek 330 turističnih ponudnikov iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Srbije, Makedonije, Italije, Albanije, Avstrije, Madžarske, Češke, Slovaške, Nepala, Indije, Jordanije in Tunizije. Letošnja novost je sklop Sejem športa Aktivni in fit. Sejem si je ogledalo k 15.000 obiskovalcev, kar je na lanskem nivoju.

TZS je za predstavitev TDO najela dvorano C. Prvi dan sejma je bila dvorana namenjena predvsem mladim. V okviru festivala Več znanja za več turizma je kar **39 srednješolskih ekip iz Slovenije od tega 6 iz tujine**, predstavilo obiskovalcem izvirne turistične produkte. V štirih dneh se je predstavilo kar **140 turističnih društev**, ki so obiskovalcem navdušeno promovirali svoje produkte in destinacije in se udeležili zanimivih predstavitev in delavnic v okviru obsejmskih dogodkov. Društvom je bilo razdeljenih 360 brezplačnih stalnih vstopnic. Izvedena anketa, na katero se je odzvalo 57 TD je pokazala, da **70% društev razstavljalcev ocenjuje sejem kot uspešen**, 28% kot povprečen in le 2% kot nezadovoljiv. Obisk sejma več kot polovica ocenjuje kot povprečen, 42% kot kakovosten, le za 4% udeležencev z obiskom ni bilo zadovoljnih. Z organizacijo sejma s strani TZS so zadovoljni vsi. Delo recepcije, obsejmsko dogajanje, čistoča dvorane in predstavitve društev je ocenjeno s povprečno oceno 4 (najvišja ocena 5), najboljšo povprečno oceno 4,4 pa je bilo ocenjeno delo recepcije. 82% društev se namerava udeležiti sejma tudi prihodnje leto, ostali še ne vedo. Prejeli smo veliko pohval, tudi kritik na račun praznih stojnic, predčasnega zapuščanja stojnic ter nekaj zanimivih predlogov, ki jih bomo skušali upoštevati v naslednjem letu.

Ob – sejemsko dogajanje v organizaciji TZS:

- 1.2.: **Mladi turistični vodnik** – seminar za mlade s predstavitvijo projekta ter interpretacijo turističnega vodenja; cca 40 udeležencev
 - 4.2.: posvet na temo **Tematske poti** ter v nadaljevanju – podelitev priznanj Naj regionalna tematska pot 2016 s kulturnim programom na odru v hali C
- ves čas sejma je bila obiskovalcem sejma v **Jurčku na ogled razstava Zeleno okno 2016** v organizaciji TZS.

❖ **Sejem NATURO 2017** – Gornja Radgona 21.-23.4.2017

Priprava, organizacija in izvedba sejemске predstavitve na sejmu NATURO 2017 v Gornji Radgoni, kjer se je pod TZS predstavljalo **23 TD/zvez**. V času sejma je bila na ogled razstava Zeleno okno 2016. Ob-sejemsko dogajanje: sodelovanje na okrogli mizi Turizem danes za jutri.

❖ **Turistične tržnice**

Organizacija, koordinacija in vodenje turističnih tržnic v večjih Mercatorjevih centrih. Na podlagi dogovorjenih terminov s predstavniki Mercatorja, smo pozvali društva, da širši javnosti predstavijo svoje aktivnosti in turistično ponudbo kraja. Skozi vse leto smo ob petkih in/ali sobotah organizirali turistične tržnice, na katerih se je predstavljalo od januarja do novembra 14 samostojnih turističnih društev ter društva, ki so vključena v Štajersko turistično zvezo. Največ zanimanja je bilo za razstavljanje v **MC Maribor – najetih 786 stojnic, MC Celje - 62 stojnic, MC Velenje - 61 stojnic, MC Koper – 6 stojnic, MC Nova Gorica 27 stojnic ter ostali centri 28 stojnic** (Trebnje, Bled, Postojna, Slovenj Gradec...).

2.2. Spodbujanje razvoja turističnih produktov

❖ **22. Srečanje obvodnih krajev** - 3.6.2017, Bled

Skupnost obvodnih turističnih društev Slovenije deluje v okviru Turistične zveze Slovenije. Skupnost, ki združuje turistična društva, ki svojo dejavnost opravljajo tudi ob in na vodi, vsako leto pripravi tudi srečanje. Gostitelj letošnjega, 22. po vrsti, na katerem se je zbralo preko **350 turističnih prostovoljcev**, je bil Bohinj.

Srečanje je bilo razdeljeno na družabni in strokovni del. Strokovni del je potekal v Eco hotelu Bohinj. **Direktor turizma Bohinj Klemen Langus je predstavil Bohinj kot destinacijo**, ki skrbi za sonaraven turizem, s poudarkom na festivalu alpskega cvetja. V nadaljevanju je Vesna Stanič, vodja projekta Mojareka.si, predstavila projekt, ki spodbuja organiziranje čistilnih akcij. Akcijo je letos podprlo Ministrstvo za okolje, vanjo pa se je vključila tudi Turistična zveza Slovenije. Po kriteriju napredka pri organiziranju čistilnih akcij so nagrade prejeli Planinsko društvo Cerknica, Občina Slovenska Bistrica in Kranjski taborniki.

V osrednjem delu javnega posveta je **Ministrica za okolje in prostor Irena Majcen udeležencem predstavila sprejet Načrt upravljanja voda in možnosti sodelovanja civilne družbe**, torej tudi turističnih društev, pri uveljavljanju in izvajanju čezmejnih projektov, ki se tičejo porečja Save. Ministrica je poudarila, da si na njenem ministrstvu, ki je sicer le eno izmed vsaj treh ministrstev, ki so soodgovorni za razvoj turizma v objezerskih krajih, želijo sodelovanja s turističnimi društvi in Skupnostjo obvodnih krajev, in da bo v prihodnje poskrbela tudi za boljši pretok informacij med pripravljalci zakonodaje in tistimi, ki se jih obvodna zakonodaja najbolj dotika, se pravi konkretne turistične delavce v društvih ob vodi. K več sodelovanja je pozval tudi dr. Mitja Bricelj z MOP, ki vodi mednarodno komisijo za savski bazen. Obenem je Skupnost obvodnih krajev pozval, naj sodeluje v tej komisiji in predstavi svoje delo v okviru Blejskega vodnega festivala.

V razpravi so predstavniki društev izpostavili predvsem dve težavi, ki jih imajo obvodna turistična društva, in za katere so ministrico prosili, da poskuša v okviru svojih pristojnosti poskrbeti za rešitev. Najprej je to **problematika pridobivanja soglasij za gradnjo ob in na vodah**, saj je sedanja vodna zakonodaja izredno restriktivna, povrh pa še odvisna od osebne interpretacije posameznih odločevalcev na vseh nivojih, od občin, upravnih enot do organov MOP. Predstavniki objezerskih TD,

ki delujejo ob akumulacijskih jezerih, pa so izpostavili **problematiko plačevanja in koriščenja koncesnin**, ki so jih hidroenergetska podjetja dolžna plačevati državi in občinam. Sedanja zakonodaja ta sredstva namreč namenja občinam v integralni proračun, namesto, da bi bila namensko opredeljena v samostojni postavki za urejanje obvodnih krajev in površin. Veliko primerov namreč je, da občine, ki prejemajo visoke koncesnine, te preusmerjajo v druga območja in področja, objezerski kraji pa nimajo nič, niti urejene osnovne komunalne opremljenosti, kamor sodi tudi kanalizacija. Tako so predstavniki društev ministrico prosili, naj razmisli o dopolnitvi sedanje zakonodaje, ki bi koristile urejenosti krajev in čistejšim vodam. Ob koncu posveta so se predstavniki Skupnosti in gostitelji iz Bohinja ministrici zahvalili za sodelovanje in za bodoče sodelovanje.

V času okrogle mize si je večina udeležencev Srečanja ogledovala turistične znamenitosti Bohinja, saj je bilo organiziranih kar **6 različnih tematskih poti za ogled**, od ogleda slapu Savica do festivala alpskega cvetja. Prav ogledi so eden osrednjih delov srečanja, saj se člani društev tako seznanjajo s primeri dobrih praks, kar je eden najboljših načinov za rojstvo novih idej v sodelujočih društvih. Tako kot je že v navadi je sledil še družabni del, na katerem so se najprej predstavili domači kulturni ustvarjalci, od folkloristov do pevcev, nakar so sledile še predstavitve vseh sodelujočih krajev. **Predstavniki društev so vsak iz svojega kraja prinesli travniško cvetje, s katerim so izdelali velik cvetlični aranžma, postavljen v kanu ter tako simbolno povezali lepote vseh vključenih društev.**

❖ Projekt **Evropske pešpoti - Evropohod 2017**

TZS je aktivna članica Komisije za evropske pešpoti v Sloveniji (KEUPS, predsednik Jože Prah), ki vključuje Slovenijo v evropske tokove s popotništvom po evropskih pešpoteh. Evropohod je simbolna akcija EWW z namenom združiti pohodnike po pešpoteh Evrope.

- **21. januar 2017** - Pohod po E6 E12 Hrvaška – Sečovelje - Portorož , 100 udeležencev

- **13. - 16. september 2017** je potekalo v okviru akcije Slovenija hodi in Mednarodnega leta turizma 2017 popotovanje po Evropski pešpoti E6 od Mozirja do Radelj ob Dravi s slavnostnim zaključkom - **Srečanjem evropopotnikov v Radljah** s podelitvijo značk 50 pohodnikom za prehojeno pot E6 in E7.

❖ Projekt **Slovenija kolesari**

Projekt pod okriljem Olimpijskega komiteja, Kolesarske zveze Sloveije, v imenu TZS zastopa in koordinira Tomaž Marinko. V letu 2017 je bilo organiziranih **74 kolesarsko-turističnih dogodkov**, ki so bili predstavljani v zgibniki Slovenija kolesari. Akcijo/e smo promovirali v reviji Lipov list, spletni strani in na sejmu **NATOUR Alpe – Adria 2017**. Sklepan prireditvev je bila odtoobra v Beltincih

❖ **Skupina NO za trajnostni razvoj**

Skupina nevladnih organizacij za trajnostni razvoj, ki jo sestavljajo predstavniki Planinske zveze Slovenije, Ribiške zveze Slovenije, Lovske zveze Slovenije, Turistične zveze Slovenije, Čebelarke zveze Slovenije in Kinološke zveze Slovenije ter na novo pridružene Zveze tabornikov Slovenije, je 5. aprila 2017 na novinarski konferenci v Ljubljani javno podpisala Predlog za vključitev varuha narave v Zakon o ohranjanju narave – za vzpostavitev neodvisnega instituta za varovanje koristi narave ter predlog naslovlila Ministrstvu za okolje in prostor. Odgovor MOPa je bil, da je institut varuha narave, kot je predlagan v pobudi, v svojem bistvu že vzpostavljen in sicer na dveh mestih: - prek varuha človekovih pravic, predvsem v delu, kjer je narava obravnavana kot pogoj za človekovo zdravo okolje, in - prek možnosti zastopanja interesov ohranjanja narave, v delu, kjer je narava obravnavana kot vrednota, kot naravna dediščina, in subjektiviteta z lastno pravico do obstoja in življenja, zato se jim zdi bolj pomembno, da se obstoječi institut zastopanja interesov ohranjanja narave bolje uveljavi v praksi.

❖ SRIPT – Strateško razvojno inovacijsko partnerstvo turizem

Turistično gostinska zbornica Slovenije je bila 2016 na javnem natečaju izbrana za nosilca **Strateško razvojno inovacijskega partnerstva za turizem** – SRIPT. Gre za petletni projekt, katerega s polovičnim deležem sofinancira **Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo**.

Prek strateških partnerstev SRIP-ov država spodbuja sodelovanje med partnerji: podjetji, javnim sektorjem in ustanovami znanja na devetih prednostnih področjih, med katere se uvršča tudi trajnostni turizem. TZS je partner projekta.

❖ **Koledar prireditev**

Na začetku leta smo TICe in društva pozvali, k samostojnemu vpisovanju prireditev v koledar prireditev ter jim po potrebi dodeli nova gesla za vstop na spletno stran TZS. Tekom leta smo ažurirali podatke in vnašali aktualne spremembe vezane na že objavljene turistične prireditve na portalu (po naročilu organizatorjev) ter vnašali nove prireditve. Vse prireditve smo dodatno promovirali tudi v rubriki najava dogodkov v reviji Lipov list, preko obvestil TD in po e-pošti.

3. INFORMIRANJE

3.1. Podpora delovanju TD k aktivnejšemu izvajanju turistične ponudbe

❖ **Informiranje/izobraževanje TD**

- ✓ podajanje informacij na občnih zborih TDO o aktualnih zadevah ki potekajo v okviru TZS, STO ali drugih inštitucij
- ✓ sprotno elektronsko informiranje TD
- ✓ stalno e-informiranje o akcijah TZS, NVO, o aktualnih razpisih, delavnicah...
- ✓ Obvestila TD ; 2 x letno
- ✓ posredovanje brezplačnih izobraževanj in delavnic v organizaciji CNVOS in Slovenske filantropije (TZS je partnerica teh organizacij)
- ✓ sodelovanje na 5. zelenem forumu s predstavitvijo primerov dobrih praks društev

❖ **Informacijski sistem PORTAL TZS**

Skozi leto so na »Portal TZS« - računalniški modul za vzpostavitev centralnega registra baze članstva turistične društvene organizacije, na podlagi pripomb uporabnikov potekale posodobitve in nadgradnje računalniškega programa , posledično s tem se je nudila tudi strokovna pomoč uporabnikom – TD. V tem letu so uporabniki osvojili dela na modulih:

- ✓ Dostopajo do vseh informacij o članih
- ✓ Evidentirajo prostovoljno delo
- ✓ Vodijo evidenco članstva in prejemnikov priznanj
- ✓ obrazci TZS – prijave na dogodke in oddaja vlog na razpise TZS
- ✓ Urejajo in dostopajo do dokumentov društva
- ✓ Oglašujejo prireditve – povezava na koledar prireditev na spletno stran TZS
- ✓ Objavljajo novice

Cilj, da društva prično uporabljati module članstvo, prostovoljstvo in priznanja je delno dosežen. Od 370 TD jih uporablja PORTAL cca **228 društev, ki šteje 19.018 članov**, od katerih je 1.361 starih med 15-29 letom ter 945 mlajših od 15 let (podatek december 2017).

❖ **Izvedba natečaja za Naj prostovoljec/prostovoljka in podelitev priznanj TZS**

V septemberskem natečaju za Naj prostovoljca/prostovoljko leta smo od TD/TZS prejeli 30 predlogov in jih tudi odobrili. Kandidatom smo podelili posebna priznanja TZS za prizadevno prostovoljsko delo v TDO 17.10.2017 na srečanju predsednikov TD v Kranjski Gori. Dan kasneje pa je Karl Vernik, dolgoletni predsednik republiškega Turističnega drobnogleda TZS in nekdanji predsednik TD Zbilje prejel priznanje za izjemne prispevke pri razvoju TDO v sklopu DST - Podelitev najvišjih priznanj v turizmu. Natečaj za prejemnika plakete DS najzaslužnejšemu prostovoljcu v letu 2017 je bil izveden, vendar je bila vloga s strani DS zavrnjena – premalo let dela v prostovoljstvu oz. premlad kandidat.

TZS je v letu 2017 podelila tudi:

- ✓ priznanja članom turističnih društev: 5 zlatih, 25 srebrnih in 35 bronastih priznanj
- ✓ pisna priznanja z bronastim znakom: 2

- ✓ pisna priznanja s srebrnim znakom: 2
- ✓ posebna priznanja ob jubileju društva: 7

Število priznanj, ki jih na predlog društev podeljuje TZS se iz leta v leto manjša, kar ni spodbudno za člane TDO, saj se zavedamo, da je njihovo delo večinoma možno nagraditi le s priznanjem.

❖ **Srečanje predstavnikov TDO, 17.10.2017, Ramada hotels, Kranjska Gora**

Priprava, organizacija in izvedba letnega srečanja predsednikov turističnih društev in zvez s posvetom na temo » **Biti vedno boljši** « . Prijave so se zbirale preko Portala TZS.

Slovenija kot 5-zvezdnična destinacija, bo v prihodnjih letih turiste navdihovala, da odkrivajo kulturno bogastvo slovenske dediščine, umetnosti, festivalov ter prireditev, kulinarike in življenjskega sloga prebivalcev. To predstavlja velik izziv tudi turistični društveni organizaciji, čigar poslanstvo med drugim je tudi ohranjanje avtentičnosti, kulturne in naravne dediščine. Turistična društva so organizatorji številnih tradicionalnih festivalov, kulinaričnih prireditev, prireditev, ki obujajo etnološko dediščino... Pričakovanja obiskovalcev rastejo, s tem pa tudi potreba po dvigu kakovosti prireditev, nadgradnji že obstoječih prireditev, »dodani vrednosti« ponudbe. Iz naslova sofinanciranje prireditev TD, ki ga izvaja TZS v zadnjih letih se kažejo prav te pomankljivosti. Vsled temu se je na posvetu udeležencem predstavilo trenutno stanje v slovenskem turizmu ter promocijske pristope k boljši prepoznavnosti - **Predstavitev Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017 – 2021** (MGRT) ter IT's Slovenia Culture Time: **Operativni načrt kulturnega turizma (ONKULT) 2018-2020** (Nea Culpa) ter v nadaljevanju **Pomen tradicije pri organizaciji turističnih prireditev** (Turistica) in kot zaključek še **ABC pisanja napovedi prireditev** (urednica Lipovega lista)

Srečanja se je udeležilo preko 220 članov turističnih društev, ki so prejeli tudi brezplačne vstopnice za ogled razstav Gostinsko turističnega zbora.

❖ **Članstvo in članski material**

V skladu s Statutom TZS vzpostavljamo ažurnejšo evidenco članstva zveze. Turistično društvo s podpisano pristopno izjavo potrjuje svoje članstvo v TZS in je tako upravičeno do določenih ugodnosti; brezplačen sejamski nastop na sejmu Alpe-Adria, sodelovanje na turističnih tržnicah v Mercator centrih, preko krovne pogodbe TZS/SAZAS in TZS/IPF 10% dodaten popust, dodoatne točke na razpisu za sofinanciranje prireditev, volilno pravico na skupščini TZS, podelitev priznanj TZS... . V želji po povezanosti članstva TDO ponuja TZS članom enotne izkaznice. Člani lahko izbirajo med Člansko izkaznico, to je identifikacijska kartica in Kartico ugodnosti TZS, ki je identifikacijska kartica na katero je vezana brezplačna ravija Lipov list. Cenik kartic/znakic ostaja na nivoju leta 2010 in je objavljen na spletni strani ter bil pravočasno posredovan vsakemu TD. Strokovna služba tekom leta sprti vodi, dopolnjuje evidenco članstva, sprejema naročila za članski material ter ga pošiljala TD. V letu 2017 je bilo v bazo članstva aktivno vključenih 370 društev/zvez, cca. 240 društev pa večinoma deluje na lokalnem nivoju in se ne vključuje v akcije TZS.

Število izdanih znakic 2017: **8.359** (Članska izkaznica 8123 in Kartica ugodnosti 236).

❖ **Seje vodstva TZS –koordiniranje, izvajanje**

- delovna skupina za pripravo predlogov k osnutku ZSRT-1 – korespondenčna seja 4.1. 2017; potrditev predlogov in komentarju k osnutku ZSRT-1
- delovna skupina za posodobitev Lipovega lista: 20.1.2017; priprava predlogov
- seja UO TZS: 1.2.2017, Ljubljana; potrditev poročila o vsebinskem in finančnem poslovanju v letu 2016 ter potrditev plana dela za 2017.
- - Skupščina TZS: 3.3.2017, Ljubljana; priprava in naslavljanje gradiva, evidentiranje delegatov in glasovalnih pravic, najem dvorane, izvedba skupščine – pregled in potrditev poročil o delu TZS v letu 2016, potrditev plana dela TZS za 2017.
- seja UO TZS: Žalec, 22.6.2017 - pregled izvedenih ter planiranih aktivnosti in prilagoditev aktivnosti finančnem stanju TZS, priprava na DST
- korespondenčna seja MO TZS: 15.6.-21.6.2017, Ljubljana; izbira teme TPLG/VZVT za š.l. 2017/2018
- korespondenčne seje UO TZS za potrditev pristopnih izjav TD v članstvo TZS: 8.5.2017

- delovna skupina za pripravo ZSRT-1: 29.11.2017; obravnava s strani Vlade RS sprejetega ZSRT-Zakon o spodbujanju razvoja turizma, ki ga zdaj čaka redna parlamentarna procedura (kar pomeni tri branja v Državnem zboru). ter priprava dopolnitev k sprejetem ZSRTju v členih, ki obravnavajo TDO. Zakon naj bi bil dokončno sprejet najpozneje do aprila 2018.

❖ Področje zakonodaje

- ✓ Sodelovanje in spremljanje stanja na področju Zakona o razvoju turizma - besedilo predloga [Zakona o spodbujanju razvoja turizma](http://www.mgrt.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/turizem/predlogi_predpisov/) - prva obravnava http://www.mgrt.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/turizem/predlogi_predpisov/ in Strategije razvoja turizma, ki jo je vlada potrdila 5.10.2017 http://www.mgrt.gov.si/fileadmin/mgrt.gov.si/pageuploads/Strategija_turizem_koncno_9.10.2017.pdf ter obveščanje TDO.
- ✓ IPF in SAZAS – spremljanje in izvajanje aktivnosti skladno s podpisanim Skupnim sporazumom
- ✓ V skladu z zakonom o prostovoljstvu mora TZS, kot prostovoljska organizacija za potrebe poročanja AJPEsu voditi evidenco prostovoljskih ur prostovoljcev, ki delajo na projektih TZS ter spodbujamo vodstva TD k vodenju lastnih evidenc.

❖ Vsebinska in tehnična nadgradnja spletne strani

Zelo pomemben aspekt spletnega mesta je dinamika njegovih vsebin, ki lahko nudi uporabniku najnovejše informacije v trenutku, ko le-te iščejo. Preko administraterskega vmesnika po potrebi spreminjamo strukturo spletnega mesta, omogočamo enostavnejše kreiranje slikovnih galerij, ter urejamo socialno omrežje Facebook, e-novice... Uporabnikom-TD nudimo da samostojno dodajajo, spreminjajo ali brišejo vsebino svojega dela spletne strani ter oblikujejo in komentirajo lastne fotogalerije. Z objavami in glasovanjem za naj turistični spot v okviru projekta Več znanja za več turizma na FB, smo postali zanimivi tudi mlajši generaciji.

V grobem se je obiskanost in število obiskovalcev spletne strani TZS napram letu 2016 povečala za 250%. Povprečno beležimo **1.009 obiskov dnevno**, najbolj obiskani meseci so januar, september, in oktober, kar sovpada s spletnim glasovanjem v okviru naših projektov.

Stalna je tudi rast števila sledilcev na družbenih omrežjih TZS – na FB beležimo **14.445 sledilcev** ter približno toliko tudi všečkov.

Spletna stran TZS	Št. obiskovalcev	Št. obiskov	Strani
Povprečno/mesec	23.405	30.362	95.552

4.PROMOCIJA

❖ LIPOV LIST

Lipov list, ravija z vizijo, da postane osrednja revija v Sloveniji, ki poljudno predstavlja in promovira slovensko turistično ponudbo, obenem pa krepi zavedanje o turizmu kot eni od najbolj perspektivnih gospodarskih panog. V letu 2017 smo izdali 6 številke revije Lipov list s povprečno naklado 700 izvodov na številko. Lipov list sledi aktualnemu dogajanju na področju slovenskega turizma – z uvodnikom in intervjuji z zanimivimi sogovorniki, denimo, sledi trendom na področju turizma, ki krojijo turistično povpraševanje, sledi inovativnim ponudbam v slovenskem turizmu, sledi ponudbi na splošno z reportažami in namigi za izlete. Kot revija, ki jo izdaja osrednja turistična društvena organizacija, pa je del njegove vsebine namenjen razgibani in dragoceni dejavnosti turističnih društev, brez katerih turizma marsikje ne bi bilo. Poleg tega so del vsebine tudi oglasne predstavitve občin oziroma turističnih destinacij, ki v reviji poudarijo najboljše s svojih koncev. Prejemniki revije so imetniki Kartice ugodnosti, TD, javni zavodi in organizacije, turistično gospodarstvo. Naročniki revijo prejmejo po pošti, sicer pa je ogled revije možen tudi na spletni strani TZS.

Maja meseca je zaživela tudi **spletna revija Lipov list**.

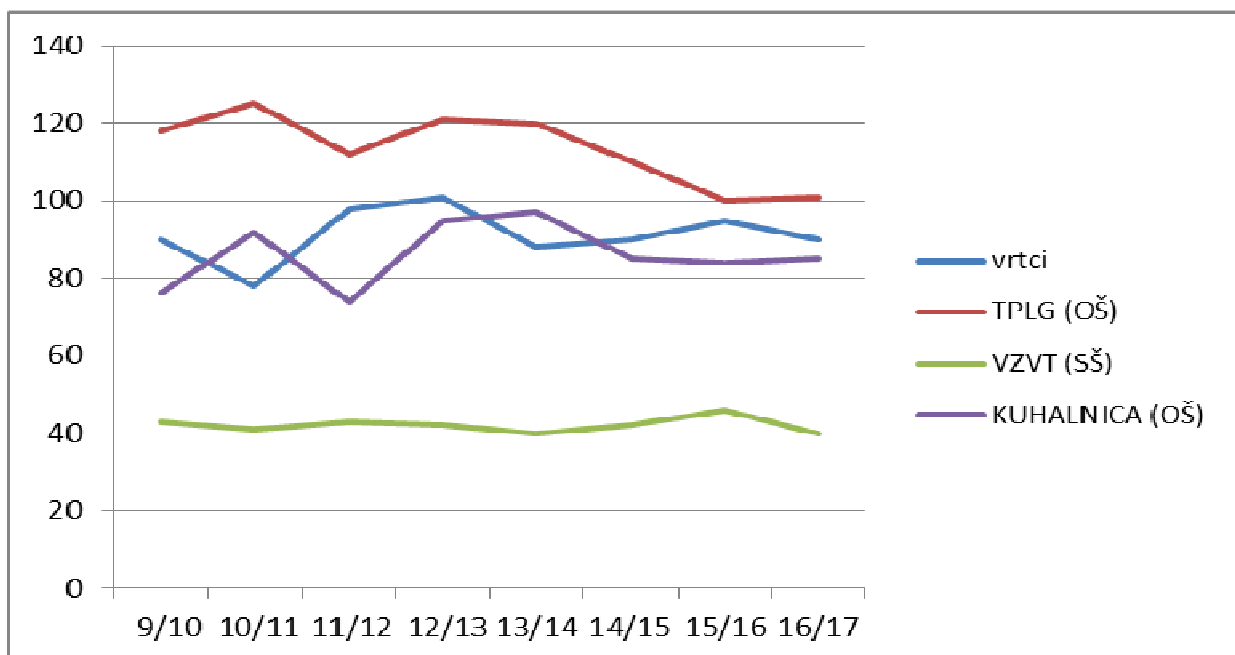
5. MLADI ZNANJE IN TURIZEM

Program **Mladi, znanje in turizem (MZT)** namenja posebno pozornost uveljavljanju znanja mladih v turizmu in turistični društveni organizaciji. Na ta način zagotavlja uspešen razvoj turističnih društev ter spodbuja in motivira mladino, da se angažira na vseh področjih turističnega razvoja, se integrirajo v proces, da se počutijo kot subjekt turizma, ki ga soustvarjajo in uživajo. Program se začne že v vrtcih s sloganom – Z igro do prvih turističnih korakov, nadaljuje v osnovni šoli – Turizmu pomaga lastna glava in Zlata kuhalnica ter končuje v srednji oziroma višji šoli – Več znanja za več turizma in Turistični vodnik.

Izhodišče programa je aktivno sodelovanje otrok, učencev in dijakov, seveda s pomočjo mentoric pri odkrivanju, raziskovanju in doživljanju okolja ter iskanju novih priložnosti na vseh področjih turizma. Aktivni mladi člani vključeni v program Mladi, znanje in turizem so temelj procesa pomlajevanja in izgradnje aktivne participacije mladih v organizacijah na lokalnem, regionalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

„Potujem, torej sem” je bila skupna tema projektov Turizem in vrtec, TPLG in VZVT.

Sodelovanje šol na posameznih projektih od leta 2010-2017:

❖ **Sodelovanje s šolskimi ustanovami**

- predstavitev rezultatov ANKETE O MOBILNOSTI IN POTOVALNIH NAVADAH MLADIH V SLOVENIJI na posvetu Zveze srednjih šol in dijaških domov Slovenije; 29.6.2017, Bled

❖ **Turizmu pomaga lastna glava (TPLG)**

Namen projekta je, da osnovnošolci v okviru projekta Turizmu pomaga lastna glava pridobijo širša znanja s področja turizma. Predvsem spoznajo turizem v svojem kraju in širši okolici, turistično gospodarstvo, delo turističnih društev in zvez, naravno in kulturno dediščino ter se podrobno seznanijo s turističnimi poklici. Velik poudarek pri izvajanju programa namenjamo ustvarjalnosti in uresničevanju novih idej, medsebojnemu pretoku izkušenj, informacij s področja turizma, turizma na podeželju, ki vključuje tudi dejavnike ekologije, ohranjanja naravnih virov in skrb za zdrav način življenja.

Tema 31. festivala Turizmu pomaga lastna glava je bila „Potujem, torej sem” s ciljem, da mladi v svojem okolju pripravijo turistične programe. Mladi so se preizkusili v vlogah turističnih vodnikov in v skupinah sestavili program, ki prikazuje njihov kraj kot destinacijo zanimivo za obisk – tako za njihove vrstnike kot za tuje turiste, ki v Sloveniji iščejo nekaj, česar mu številni programi ne morejo ponuditi. Na festival so bili še zlasti dobrodošli tisti mladi, ki nenehno iščejo kaj novega, drugačnega, nekaj, česar še nismo videli in doživeli, je pa tako zanimivo, da bi turista zagotovo pritegnilo. Predstavitve so za mlade velik izziv, saj morajo svoje ideje predstaviti tako, kot da bi bili na pravem turističnem sejmu.

Do konca januarja smo prejeli 100 turističnih nalog iz vse Slovenije. Naloge smo pregledali, pozvali OŠ k dopolnitvam ter jih v e-obliki posredovali pet-članski ocenjevalni komisiji. Veliko nalog je bilo zelo dobro premišljenih saj omogočajo takojšnjo vključitev zamisli v krajevno turistično ponudbo.

Februarja smo na podlagi usklajenih terminov z Mercator centri pripravili razpored sodelujočih šol na tržnicah ter obvestili šole. Marca in aprila smo organizirali 9 turističnih tržnic, ki so potekale med 15.00 in 19.00 uro v večji Mercatorjevih centrih in sicer: 7. marec – Velenje, 14. marec – Koper, 21. marec Trebnje, 23. marec – Celje, 28. marec – Maribor, 4. april – Ljubljana, 6. april – Maribor, 11. april – Kranj. Vsak nastop na turistični tržnici je bil nekaj posebnega, morebitni bodoči turistični delavci pa so ob pomoči moderatorja slikovito sporočali obiskovalcem vse tisto, kar bi jih utegnilo zanimati, če bi se podali po zanimivih poteh Slovenije in uživali v sprehodih, kolesarjenju, kulinariki in številnih drugih dejavnostih. Na tržnicah so bile predstavljene ideje za potovanja kot so: I feel Pohorje, www.potujmovkonjice.vsi, Srednjeveški LeskoGo, Na eni tanki niti, to mora lušno biti..., Etno trip, Püconski časovni stroj, Do Linhartove šifre, Goričkolada – čokolada je boukša z akcijof, Da pot bo ta prava – naj bosta polna želodček in glava, P.S. – prisluhni vilam in sledi pastirički. Takšne predstavitve so za mlade velik izziv, saj morajo svoje ideje predstaviti tako, kot da bi bili na pravem turističnem sejmu. Pogosto je slišati, da pri tem prekašajo poklicne turistične delavce, saj so ri delu izjemno zavzeti in ustvarjalni. Na zaključni tržnici, 20. aprila v Mariboru pa se je predstavilo 35 osnovnih šol oz. več kot 360 udeležencev, ki so bile najboljše ocenjene na regijskih tržnicah po vsej Sloveniji. Ocenjevalna komisija je med najboljšimi izbrala najboljše, ti so bili dodatno nagrajani s strani sponzorjev z izleti po Sloveniji.

TZS je na vseh tržnicah organizirala spremljajoč kulturni program, skrbela za nemoteno delo petčlanske ocenjevalne komisije, vsebinsko pripravila in izvedla zabavni kviz, spremljala delo moderatorja, nudila pomoč sodelujočim OŠ (pomoč pri postavljanju in pospravljanju), ob zaključku ocenjevanja izračunala dosežene točke na ocenjevalnih polah, pripravila ustrezna priznanja in podelila priznanja ter nagrade šolam in učencem ter seznanila sodelujoče o doseženih točkah in na željo mentorja naknadno poslala tudi mnenje ocenjevalne komisije.

Skupaj je na vseh turističnih tržnicah **sodelovalo 100 osnovnih šol oziroma 1.300 otrok**, ki so naknadno po pošti prejeli posebna priznanja za sodelovanje, njihovi mentorji pa potrdila za napredovanje v nazive.

Junija, po zaključku festivala smo vsem sodelujočim šolam poslali anketni vprašalnik z namenom, sprememb in dopolnitev programa v naslednjem šolskem letu. Na podlagi evalvacije in dogovora z mentorji smo junija skupaj z Mladinskim odborom pri TZS oblikovali temo festivala za šl. 2017/2018 in sicer „Kultura in turizem”. Pred zaključkom šolskega leta smo vsem OŠ poslali najavo razpisa 32. festivala TPLG, septembra pa še javno objavo razpisa.

Razpis je bil javno objavljen tudi na spletni strani Zavoda RS za šolstvo. Septembra in oktobra smo sprejemali in evidentirali prijave šol in odgovarjali na zastavljena vprašanja.

Promocija 31. festivala in posameznih tržnic:

- priprava in objava oglasov in prispevkov v reviji Lipov list
- vabila – oblikovanje, priprava ter naslavljanje na vsa TD, županom, gospodarstvu, organizacijam, TICem...
- priprava plakata Potujem, torej sem - posredovan vsem sodelujočim šolam za spodbujanje sošolcev, staršev, krajanov, da si ogledajo tržnico
- promocijski e-oglas: na spletni strani TZS in sodelujočih šol

- ostalo: radijsko oglaševanje, lokalno TV oglaševanje, priprava člankov za lokalne časopise
- oblikovanje in izpis priznanj v skladu s celostno podobo festivala in celostne podobe stojnic
- promocija na tržnicah: oblikovanje promocijskega plakata/pingvina na vseh tržnicah
- objava fotoreportaž posameznih tržnic na naši spletni strani in FB

❖ Več znanja za več turizma (VZVT)

Namen projekta je spodbujati mladinsko iniciativnost, izkustveno učenje, neposredno komunikacijo z mladimi v okolju, prostovoljno delo in mobilnost mladih. Mladim je omogočeno, da se aktivneje in s svojimi iniciativami vključujejo v snovanje in razvoj turizma. Konkretni cilj je, da skupina mladih pripravi raziskovalno nalogo, v kateri na samosvoji način (poudarek je na novih in kreativnih idejah) iščejo, predlagajo in raziskujejo že obstoječe ali nove razvojne priložnosti za področje, ki je opredeljeno v cilju raziskovalne naloge. Produkt raziskovalne naloge skupine predstavljajo na turistični tržnici in v promocijskem spotu. Bistvo turistične tržnice je simulacija realnega stanja, kar zahteva od skupine maksimalno uporabo vsega svojega znanja za prodajo svoje ideje oziroma produkta. Na ta način se spodbuja mlade k timskemu delu, podjetniškemu načinu razmišljanja, k promociji izbranega projekta, k razvijanju veščin javnega nastopanja ter uporabe sodobnih komunikacijskih orodij. Ob tem pa se povezujejo s prostovoljnim delom v turističnih društvih, z drugimi nevladnimi organizacijami, mladinskimi organizacijami ter z gospodarskimi subjekti.

Tema 14. mednarodnega festivala Več znanja za več turizma je bila Potujem, torej sem, ki je bila tudi skupna tema turističnih podmladkov – od osnovnošolcev do študentov.

Do 13. januarja smo prejeli 39 raziskovalnih nalog srednjih šol iz Slovenije in šest iz tujine. Naloge smo pregledali, če so v skladu z razpisom in pravilnikom VZVT, telefonsko ali pisno pozvali k dopolnitvam, priprava prejetih raziskovalnih nalog v CD zapis, priprava ocenjevalnih pol za komisijo, potrditev ocenjevalne komisije ter distribucija nalog petim članom ocenjevalne komisije v ocenjevanje, koordiniranje in obdelava ocenjevanja raziskovalnih nalog.

Dijaki so morali poleg raziskovalne naloge in predstavitve na tržnici posneti tudi triminutni promocijski spot in ga objaviti na spletni strani šole. Januarja je potekala posodobitev facebook spletne strani TZS in priprava promocijskih spotov za objavo na FB strani TZS ter priprava navodil za glasovanje. Teden dni pred turistično tržnico so bili vsi spoti objavljeni na FB strani TZS z možnostjo glasovanja.

Srednješolsko turistično tržnico smo izvedli v času sejma NATOUR Alpe-Adria 2017, 1. februarja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Tako so imeli tekmovalci/dijaki možnost, da spoznajo in začutijo utrip turističnega sejma, da spoznajo ostale ponudnike turističnih storitev (s pomočjo organiziranega vodenja po sejmu), da predstavijo svoj produkt obiskovalcem sejma in s tem širijo prepoznavnost svojih krajev in njihove turistične ponudbe.

Festival je potekal v času sejma, od 10. do 19. ure. Delo je ocenjevala strokovna petčlanska komisija, ki je bila pomešana med obiskovalci. Zlata priznanja je prejelo osem ekip, ki pa so bile dodatno nagrajene še z izleti po Sloveniji. Podeljeno je bilo tudi posebno priznanje za najboljši spot po mnenju glasovalcev FB. V času tržnice je potekalo srečanje mentorjev s predstavitvijo projekta Turistični vodnik in predavanje pristop k interpretaciji dediščine – vodnik interpretator. Na 14. mednarodnem festivalu je **sodelovalo več kot 340 dijakov**. Vsem sodelujočim smo naknadno poslali posebna priznanja, mentorjem pa potrdila za napredovanje v nazive.

Februarja smo vsem sodelujočim šolam in dijakom poslali ločena anketna vprašalnika z namenom sprememb in dopolnitev programa v naslednjem šolskem letu.

Na podlagi evalvacije in dogovora z mentorji smo junija skupaj z Mladinskim odborom pri TZS oblikovali temo prihodnjega festivala in sicer „Kultura in turizem“. Pred zaključkom šolskega leta smo vsem SŠ poslali najavo razpisa 15. mednarodnega festivala VZVT, septembra pa še javno objavo razpisa.

Razpis je bil javno objavljen tudi na spletni strani Zavoda RS za šolstvo in Centra RS za poklicno izobraževanje. Septembra in oktobra smo sprejemali in evidentirali prijave šol in odgovarjali na zastavljena vprašanja.

Promocija 14. festivala:

- priprava in objava oglasov v reviji Lipov list, portal Mlad.si, najava v reviji Oddih
- vabila – oblikovanje, priprava ter naslavljanje na vsa TD, županom, gospodarstvu, organizacijam
- plakat Potujem, torej sem - posredovan vsem sodelujočim šolam za spodbujanje sošolcev, staršev, krajanov, da si goledajo tržnico
- oblikovanje in tisk promocijskih pingvinov
- elektronski mediji: promocijski e-oglas na spletni strani TZS in sodelujočih šol.

❖ **Zaključek projekta “Potujem, torej sem”**

Izbor najboljših, na festivalih TPLG in VZVT predstavljenih turističnih produktov/nalog smo predstavili v katalogu Potujem, torej sem. Katalog so prejele vse sodelujoče šole, objavljen pa je tudi na spletni strani TZS.

❖ **Predstavitev projekta „ KULTRA IN TURIZEM” – strokovni posvet, Ljubljana,**

Oktobra/novembra je potekala priprava strokovnega posveta za mentorje in učence prijavljenih šol na temo „Kultura in turizem”. Vlogo šole v prihodnosti je predstavil dir. Zavoda RS za šolstvo z referatom Samoiniciativnost, ustvarjalnost in odpiranje šole v okolje, sledila je predstavitev Operativnega načrta trženja kulturnega turizma Slovenije 2018-2020 (ONKULT) s strani STO ter v nadaljevanju pet primerov dobrih praks trženja kulturnega turizma.

Posveta, ki smo ga izvedli 16.11. v Ljubljani se je udeležilo **90 mentorjev in 34 dijakov.**

❖ **Zlata kuhalnica**

Namen projekta je spodbuditi zanimanje mladih za deficitarna poklica kuhar in natakar. Zdrava domača in ekološko pridelana in tudi po videzu privlačna hrana je v turizmu prednost, ki jo moramo vsestransko izkoristiti ob pripravi domačih kuharskih mojstrov. V okviru projekta učenci spoznajo uspešne lokalne gostinske delavce in njihov način priprave slovenskih tradicionalnih jedi povezan s sodbnim načinom prehranjevanja. Seznanijo se tudi s podjetništvom v gostinstvu, ki prispeva k uspešnemu razvoju turizma na lokalni in nacionalni ravni.

Kot uvod v tekmovalni del smo 31. marca in 1. aprila v sodelovanju z Društvom kuharjev in slaščičarjev Slovenije izvedli seminar za mentorje v pripravi kranjske klobase kot osnovne sestavine glavne jedi in sladkih skutinih štrukljev z demonstracijo in degustacijo kuhanja. Tako pridobljeno znanje in izkušnje so mentorji posredovali učencem gospodinjskega pouka, še posebej pa tekmovalni ekipi. Učenci od šestega do osmega razreda iz **90 OŠ** iz vse Slovenije so svoje kuharske sposobnosti v mesecu maju predstavljali strokovni komisiji na sedmih regijskih tekmovanjih, ki so potekala na srednjih šolah za gostinstvo in turizem v Radencih, Mariboru, Izoli, Radovljici, Novem mestu, Celju in Ljubljani. Tekmovali so v pripravi kranjske klobase in sladkih skutinih štrukljev. Tekom dneva, so na šolah potekale različne delavnice in predstavitve šol ter njihovega dela. Na regijskem nivoju je **tekmovalo 270 učencev**, pri tem pa so jih spodbujali sovrstniki. Ocenjevalna komisija je ocenjevala po vnaprej pripravljenem ocenjevalnem listu v skladu s pravilnikom o tekmovanju za Zlato kuhalnico. Vsi sodelujoči so prejeli ustrezna priznanja in praktične nagrade. Prvi dve najboljši ekipi s posameznega regijskega tekmovanja sta se uvrstili na državno tekmovanje, ki je potekalo v sklopu 64. Gostinsko turističnega zbora v Kranjski Gori. Za potrebe izvedbe državnega tekmovanja, smo v skladu s celotno grafično podobo za tekmovalne ekipe pripravili predpasnike, priznanja, kuhalnice ter primerno s promocijskim materialom opremili delovne in razstavne prostore. Državno tekmovanje je bilo 18. oktobra v dopoldanskem času, kjer se je 16 ekip potegovalo za naslov Zlata kuhalnica. V času tekmovanja in čakanja na razglasitev rezultatov smo za udeležence in spremljevalne ekipe organizirali voden ogled Kranjske Gore in ogled ostalih tekmovanj ter kulinarčnih razstav v sklopu GTZ. Šole so za sodelovanje prejele priznanja, prve tri pa bronasto, srebrno in zlato kuhalnico. Vsi sodelujoči so bili nagrajeni z manjšimi darili sponzorjev, najboljše tri ekipe ekipe pa še z obiskom kuharske delavnice pri chefu Urošu Štefelinu v Vili Podvin.

Razpis in pravilnik Zlata kuhalnica 2018 usklajujemo s srednjimi šolami in bo objavljen in posredovan šolam decembra. V letu 2018 bodo mladi kuharji tekmovali v pripravi mediteranske rižote in sadne sladice.

❖ Turizem in vrtec

Projekt je namenjen otrokom, ki so stari tri leta in več. Sodelujejo posamezni oddelki, enote ali celi vrtci, glede na njihovo zanimanje, letni delovni načrt in zanimanje krajevnega okolja. Vsebina in način izvedbe sodelovanja nista predpisana, izberejo ju vzgojni delavci sami oziroma s sodelovanjem otrok in njihovih staršev. Pogoj za sodelovanje je izdelava otroške turistične knjigice in plakata.

Tudi vrtci so v šolskem letu 2016/17 projekte izvajali na temo Potujem, torej sem. Na TZS smo prejeli 82 turističnih otroških knjigic. Projekt smo v obliki razstav vrtcev predstavili na največji otroški prireditvi 28. Pikinem festivalu v Velenju od 16.-23. septembra. V projektu je sodelovalo **prek 9.000 otrok in cca 860 vzgojiteljic**, katerim so bila izdana potrdila na napredovanje v nazive.

Julija 2017 smo vrtcem posredovali razpis s povabilom k sodelovanju v šolskem letu 2017/18 na temo Kultura in turizem.

❖ Tekmovanje v turističnem vodenju

Projekt je namenjen mladim od 16 do 29 leta, ki so člani turističnih društev ali dijaki srednjih, višjih šol z namenom, da jih spodbudimo k večji aktivnosti v društvu, spoznavanju lokalnega okolja, Slovenije, promociji turistične ponudbe za mlade, možnosti pridobitve novih znanj, licence na nacionalni ravni, možnosti dodatnega zasluška.

Januarja smo v sodelovanju z Društvom turističnih vodnikov Slovenije v času sejma NATOUR Alpe-Adria 2017 pripravili predstavitev četrtega razpisa za tekmovanje s predstavitvijo vodnika interpretatorja. Seminarja se je udeležilo cca 40 mladih.

Do roka 31. marca smo prijeli 29 seminarjskih nalog, katere je ocenjevalna komisija pozitivno ocenila in vse tekmovalce povabila na državno tekmovanje. Za kandidate, ki so se prijaviili na državno tekmovanje smo junija organizirali izobraževalno delavnico s prikazom praktičnega vodenja po Kopru. Septembra pa smo na Dvorcu Štatenberg organizirali še eno izobraževalno delavnico na temo Interpretacija dediščine in predstavitev tehnik vodenja. Državnega tekmovanja, ki je potekalo 4. oktobra se je **udeležilo 16 kandidatov**, ti so tekmovali v praktičnem vodenju na temo "Koper za mlade". Po zaključenem tekmovalnem delu smo kandidate popeljali na voden ogled naravnega rezervata Škocjanski zatok ter na pogostitev z razglasitvijo in podelitvijo nagrad. Najboljšim trem smo podelili značko Turistični vodnik, Gostinko turistična zbornica pa jih je nagradila z brezplačnim obiskom seminarja za pridobitev nacionalne licence za vodenje, najboljšemu vodniku tudi prvo opravljanje izpita.

6. STROKOVNA SLUŽBA TZS

Strokovno službo sestavljajo 2,5 zaposlene; dve samostojni strokovni sodelavki - ena dela po 4 ure dnevno ter glavna sekretarka.

Strokovna služba pripravlja in izvaja program dela TZS, ki ga potrdi UO TZS, vrši »servis« organom TZS (predsedstvo, upravni odbor, delovne skupine), vodi evidence članstva ter skrbi za nemoteno komunikacijo s predstavniki društev in zvez, vodi in koordinira delo na projektih, ki se izvajajo v sodelovanju z drugimi inštitucijami, svoje projekte prijavlja na različne razpise ter intenzivno dela na pridobivanju finančnih sredstev iz lastne dejavnosti.

Strokovna služba tudi skrbi za redno vzdrževanje poslovnih prostorov in oddaja poslovne prostore. V poletnih mesecih smo izgubili dva najemnika ter takoj preko agencije pričeli z iskanjem novih najemnikov. Opravljenih je bilo nekaj ogledov, vendar zaradi dotrajanosti notranje opreme zanimanja po najemu ni bilo. Zato smo v jesenskih mesecih v teh pisarnah renovirali talne obloge, prebarvali stene ter odstranili staro pisarniško pohištvo. S prvim decembrom smo prostore oddali novemu najemniku.

Prijave na javne razpise za 2018-2019:

- Javni razpis programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška, projekt 4T-Etno Tour Potovanje skozi čas tehniške dediščine; TZS partner projekta;
- Javni razpis programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška, projekt Aktivno ohranjanje in vrednotenje naravne in kulturne dediščine rudnikov in rudarstva za razvoj trajnostnega turizma- Mine tour; TZS partner projekta;
- Javni razpis programa sodelovanja Interreg V-A Slovenija-Hrvaška, projekt Zasnova in implementacija celostne platforme vstopa novega kulturno-turističnega produkta na enotei turistični trg - Črna kraljica; TZS partner projekta;
- Javni razpis »Zaposlitev na področju mladinskega dela v mladinskem sektorju«, Urad RS za mladino – zaposlitev mlade osebe za osem mesecev; rok za obveščanje - januar 2018
- Javni razpis Zavoda RS za šolstvo o sofinanciranju stroškov državnih tekmovanj in znanja v š.l. 2017/2018 in 2018/2019; rok za obveščanje – december 2017

Viri pridobljenih finančnih sredstev v 2017:

- ❖ Pridobivanje finančnih sredstev iz naslova objavljenih sklepov, razpisov v letu 2017:
 - Razpis Urada RS za mladino o sofinanciranju programov mladinskega dela v letih 2016 in 2017: prijava projekta Mladi, znanje in turizem 2016 in 2017; pogodba podpisana 30.3.2016
 - Sklep MGRTja o sofinanciranju dejavnosti pravnih oseb, ki delujejo na področju spodbujanja razvoja turizma, prijava Programa dela TZS za 2017 , pogodba podpisana 28.3.2017
 - Razpis Zavoda RS za šolstvo o sofinanciranju šolskih tekmovanj v š.l. 2016/2017: prijava projekta Zlata kuhalnica 2016/2017; pogodba podpisana 24.11.2017, projekt uspešno zaključen
- ❖ Pridobivanje finančnih sredstev iz naslova lastne dejavnosti;
 - oglaševanje v reviji Lipov list
 - članski material in naročnina Lipov list
 - sponzorska sredstva
 - kotizacije od seminarjev
- ❖ Pridobivanje finančnih sredstev iz naslova oddaje poslovnih prostorov

Nadzor in izvajanje plačilnega prometa:

- izdanih 823 računov
- naslavljanje pisnih opominov – julij, december
- opominjanje naročnikov tudi s pomočjo e-pošte in telefonsko
- izdanih 313 potnih nalogov

Racionalizacija fiksnih stroškov:

- elektronska komunikacija
- oddaja poslovnih prostorov TZS

Kadrovanje znotraj strokovne službe:

- vodenje evidence prisotnosti na delu

Pravilniki TZS:

Priprava in izdaja - december 2017:

- Izjava o varnosti z oceno tveganja
- Pravilnik o ukrepih za varovanje delavcev pred nasiljem, trpinčenjem, spolnim in drugim nadlegovanjem ter pred drugim oblikam psihosocialnih tveganj na delovnih mestih
- Pravilnik o prepovedi uživanja psihoaktivnih snovi na delovnem mestu, prepoved dela pod vplivom psihoaktivnih snovi ter odreditvi in izvajanju preizkusa prisotnosti psihoaktivnih snovi v telesu

- Ukrepi za izvajanje promocije zdravja na delovnem mestu v podjetju
- Opravljena preizkava delovnega okolja – osvetljenost in toplotne razmere
- Izdelave zdravstvene ocene delovnih mest
- Izvedba teoretičnega prizkusa znanja zaposlenih za varno delo in varstvo pred požarom

Zunanji izvajalci : strokovna služba pripravlja potrebne podatke za nemoteno delo zunanjih izvajalcev in izvaja oziroma spremlja njihovo delo.

- računovodski servis
- računalniški servis
- čistilni servis
- vzdrževanje »Portal TZS«
- urejanje spletne strani TZS
- lektoriranje in urednikovanje LL

Prostovoljstvo: vodenje evidence prostovoljskih ur članov ocenjevalnih komisij

- skupno število prostovoljcev: 20
- skupno število opravljenih ur: 2.296
- ocenjena vrednost prostovoljskih ur: 22.904 eur

II. FINANČNO POROČILO

Finančno poročilo 2017

PODATKI IZ BILANCE STANJA v OBDOBJU OD 1.1.2017 - 31.12.2017

Postavka	2017
SREDSTVA	238.879,94 €
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	23.664,49 €
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	
II. Opredmetena osnovna sredstva	23.664,49 €
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	215.104,42 €
II. Kratkoročne poslovne terjatve	35.794,54 €
IV. Denarna sredstva	179.309,88 €
C. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	111,03 €
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	238.879,94 €
A. DRUŠTVENI SKLAD	221.206,66 €
I. Društveni sklad	221.206,66 €
II. Društveni sklad-presežek prihodkov	- €
III. Društveni sklad-presežek odhodkov	- €
IV. Čisti dobiček poslovnega leta	- €
V. PVPKAP	- €
B. REZERVACIJE	- €
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	- €
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	17.673,28 €
a. Kratkoročne finančne obveznosti	- €
b. Kratkoročne poslovne obveznosti	17.673,28 €
c. Kratkoročni dolgovi do članov	- €
D. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	- €

PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA V OBDOBJU OD 1.1.2017 - 31.12.2017

Postavka	2017
PRIHODKI IZ DEJAVNOSTI	418.235,78 €
dotacije iz proračuna in drugih javnih sredstev	328.907,56 €
članarine in prispevki članov	21.735,44 €
prihodki od prodaje, storitev, proizvodov	67.592,78 €
DONOS IZ POSLOVANJA	418.251,85 €
POSLOVNI ODHODKI	381.780,09 €
Stroški blaga, materiala in storitev	161.835,11 €
Stroški materiala	9.256,59 €
Stroški storitev	152.578,52 €
Stroški dela	78.814,88 €
Dotacije drugim pravnim osebam	136.688,49 €
Odpisi vrednosti	3.202,72 €
Drugi odhodki iz dejavnosti	1.238,89 €
SKUPAJ ODHODKI	381.780,98 €
Drugi odhodki	0,89 €
Drugi prihodki	0,92 €
Finančni prihodki	15,15 €
Finančni odhodki	
davek	1.227,01 €
PRESEŽEK ODHODKOV	
PRESEŽEK PRIHODKOV	35.243,86 €
povprečno št. zaposlenih	2,5

Skladno z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju, se poslovanje MO TZS – program Mladi znanje in turizem vodi ločeno od ostalega programa dela TZS in sicer na stroškovnem mestu 3 (SM 3). Turistična zveza Slovenije je v poslovnem letu 2017 dosegla presežen prihodek v vrednosti **35.243,86€**. Sredstva so namenja za delovanje TZS v letu 2018.

➤ **EVIDENCA PROSTOVOLJSKIH UR V LETU 2017**

TZS je vpisana v vpisnik prostovoljskih organizacij na agenciji AJPEŠ. Skladno z zakonom o prostovoljstvu smo v letu 2017 vodili evidenco prostovoljskih ur ocenjevalnih komisij na projektih Moja dežela-lepa in gostoljubna, Turizmu pomaga lastna glava in Več znanja za več turizma. Evidentiranih je 2.296 prostovoljskih ur, kar znaša po metodologiji vrednotenja teh ur 22.904 eur, ki so/smo jih prispevali za uspešno realizacijo projektov. Vodenje evidence prostovoljskih ur se je izvajalo na »Portal TZS« www.tzs.link